

**Protokół ze spotkania „III Warsztaty Karoteki MeSH” zorganizowanego przez Bibliotekę
Medyczną CMUJ w dniach 26-27 listopada 2004 r.**

W warsztatach udział wzięli :

1. 2.	<i>Dyr. Danuta Dąbrowska-Charytoniuk Julita Łobaczewska</i>	AM Białystok
3. 4.	<i>Anna Markowska Teresa Krzyżaniak</i>	AM Bydgoszcz
5. 6. 7.	<i>Dyr. Anna Grygorowicz Teresa Kurdziel Aneta Świtaj</i>	AM Gdańsk
8.	<i>Irena Noga</i>	ŚAM Katowice
9. 10.	<i>Krystyna Sanetra Katarzyna Sokołowska</i>	Biblioteka Jagiellońska Kraków
11. 12.	<i>Dyr. Ewa Busse-Turczyńska Anastazja Śniechowska-Karpińska</i>	AM Lublin
13.	<i>Jolanta Przyłuska</i>	Instytut Medycyny Pracy Łódź
14. 15.	<i>Anna Andrzejewska Maria Jakubowska</i>	UM Łódź
16. 17.	<i>Dyr. Aniela Piotrowicz Magdalena Kotlarek-Naskręt</i>	AM Poznań
18.	<i>Piotr Krzyżaniak</i>	Firma PK.com Poznań
19. 20. 21.	<i>Dyr. Dagmara Budek Ewa Nurkiewicz Agnieszka Sen</i>	AM Szczecin
22. 23.	<i>Ewa Poniatowska Barbara Wójcik</i>	AM Warszawa
24. 25.	<i>Kier. Centrum NUKat Maria Burchard Anna Hallay</i>	Centrum NUKAT Warszawa
26. 27.	<i>Grażyna Gutowska Ewa Włostowska</i>	GBL Warszawa
28. 29. 30.	<i>Dyr. Renata Sławińska Maria Karkosch Małgorzata Kuczkowska</i>	AM Wrocław
Ze strony gospodarzy :		
31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39.	<i>Dyr. Anna Uryga Dyr. Beata Bator Elżbieta Bohatkiewicz Jolanta Cieśla Krystyna Jenner Alicja Krzyk Urszula Niewiara Małgorzata Sieradzka-Fleituch Lucjan Stalmach</i>	CM UJ Kraków

I dzień Warsztatów - plan spotkania :

1. Omówienie dotychczasowych efektów pracy i problemów, które wymagają dalszych rozwiązań.
 - Uwagi Krakowa (Anna Uryga, Krystyna Sanetra)
 - Uwagi Poznania (Aniela Piotrowicz)
 - Uwagi Łodzi (Maria Jakubowska)
 - Uwagi techniczne (Piotr Krzyżaniak)
2. Biblioteki Medyczne w NUKat – Maria Burchard
3. Dyskusja

Przerwa obiadowa

4. Praca w 2 grupach problemowych:
 - I/A. Metodologia pracy nad kartoteką: a/adaptacja b/walidacja (wprowadzenie do dyskusji: A. Krzyk)
 - I/B. Metodologia indeksowania (sporządzenie charakterystyki treściowej) (wprowadzenie do dyskusji: E. Bohatkiewicz)
 - II. Procedury techniczne współtworzenia kartoteki i współpracy zbiorów w NUKat (ustalenia z przedstawicielami NUKAT: PP. M.Burchard i A. Hallay)
- Wnioski obu grup

Powitanie Gości przez p. dyr. Annę Urygę i wprowadzenie w problematykę prac nad kartoteką MeSH.

Ad 1

Uwagi Krakowa (Anna Uryga, Krystyna Sanetra, Katarzyna Sokołowska)
Prezentacja K. Sanetry i K. Sokołowskiej pt. „Kartoteka MeSH w Komputerowym Katalogu Zbiorów UJ”. W najbliższej perspektywie zarysowują się 4 kierunki działań:

1. Konieczność wgrzywania bieżących modyfikacji kartoteki
2. Konieczność przejmowania kolejnych aktualizacji oryginalnej Kartoteki MeSH
3. Konieczność wznowienia indeksacji w Bibliotece Medycznej CM UJ
4. Opracowanie procedur współpracy z NUKat

Uwagi Poznania (Aniela Piotrowicz)

Na wstępie p. A. Piotrowicz przypomniała historię wdrożenia MeSH w BG AM w Poznaniu. Sprawy bieżące kartoteki obejmują m.in. następujące zagadnienia:

1. Konieczność corocznej aktualizacji jako bezwzględny warunek dalszej współpracy bibliotek
2. Apel do P. Krzyżaniaka o wysiłek w celu aktualizacji kartoteki
3. Apel do Bibliotek, które wcześniej deklarowały współpracę o wprowadzanie propozycji do kartoteki
4. Prośba do przedstawicieli NUKAT o wyjaśnienie, jak będzie wyglądała współpraca bibliotek stosujących system inny niż VIRTUA z Katalogiem Centralnym
5. Każdy ośrodek, który chciałby przystąpić do tworzenia kartoteki MeSH może zgłosić swój akces.

Uwagi Łodzi (Maria Jakubowska)

Współpracę BM UM w Łodzi z BM AM w Poznaniu rozpoczęto w 1998r., kiedy to przejęto kartotekę w j. angielskim. Biblioteka przystąpiła do NUKat i ze względu na to w miarę możliwości wprowadzano hasła w j. polskim, co jednak zaburzyło nieco dotychczasowy proces indeksowania. Hasła MeSH wprowadza się lokalnie. Do zbiorów pozamedycznych stosuje się hasła języka KABA. Apel o jak najszybsze porozumienie i podjęcie decyzji co do dalszej współpracy, ponieważ rzutuje to na współpracę z NUKat.

Uwagi techniczne (P. Krzyżaniak)

Trudności techniczne, które pojawiły się przed administratorem kartoteki to przede wszystkim dopasowanie platformy do różnych systemów bibliotecznych w celu przesyłania danych oraz problem kodowania znaków. W przyszłości poprawki będą składowane w

portalu MeSH i stamtąd trzeba je będzie pobrać do systemu bibliotecznego. Najważniejsze zadanie teraz to aktualizacja kartoteki. Trzeba także odpowiedzieć na pytania, jak rozwiązać współpracę z NUKatem i czy udostępnić kartotekę użytkownikom.

Ad 2

Biblioteki Medyczne w NUKat (M. Burchard)

Pani M. Burchard przypomniała notatkę sporządzoną w styczniu 2003r. podczas spotkania w siedzibie NUKat przedstawicieli Biblioteki Głównej AM w Poznaniu, Biblioteki Jagiellońskiej i Biblioteki Medycznej CM UJ. Z zapisu wówczas przyjętego część punktów zrealizowano. Należy teraz dążyć do zrealizowania punktów dotyczących rzeczywistej współpracy. NUKat wydaje rekordy w formacie wymiennym i – poza systemem PROLIB – nie ma problemów z przejmowaniem rekordów. Podczas prezentacji pani Burchard wskazała efekty współkatalogowania i znaczny wzrost dynamiki współpracy bibliotek.

Ad 3

Dyskusja

Pytanie p. A. Piotrowicz : jakie warunki muszą spełnić biblioteki, by przystąpić do NUKat.

Pani M. Burchard : biblioteka sygnalizuje gotowość dołączenia do Katalogu Centralnego, przygotowuje się porozumienie i szkolenia dla informatyków i bibliotekarzy. Oprogramowanie VIRTUA CLIENT biblioteki otrzymują bezpłatnie.

Ad 4

I/A. Metodologia pracy nad kartoteką: a/adaptacja b/walidacja - prezentacja A. Krzyk

Po tym wystąpieniu p. A. Piotrowicz pokazała statystykę dotyczącą udziału poszczególnych osób w modyfikowaniu kartoteki oraz wskazała na niektóre błędy pojawiające się w przygotowywaniu rekordów.

I/B. Metodologia indeksowania (sporządzanie charakterystyki treściowej) - prezentacja E. Bohatkiewicz

Krótką dyskusją nt. praktycznych zasad indeksowania i możliwości ich ujednoczenia.

W tym samym czasie odbywało się spotkanie nt. Procedur technicznych współtworzenia kartoteki i współpracowania zbiorów w NUKat.

MeSH w NUKat (Informacje dot. spotkania w podgrupie ds. technicznych - notatka sporządzona przez K. Sanetrę)

1. W NUKat (na razie?) tylko rekordy khw dla jhp MeSH potrzebne/użyte do opracowania przedmiotowego katalogowanego dokumentu.
2. Kartoteka jhp MeSH tworzona i modyfikowana będzie w bazie AM w Poznaniu. Do haseł rozwiniętych dodawane będzie pole 472 zawierające hasło rozwinięte w języku angielskim.
3. Przesyłanie potrzebnych rekordów do NUKat

Bibliotekarz zaznacza potrzebne rekordy dla haseł prostych i rozwiniętych w Kartotece w Poznaniu (opcja „Wyślij do NUKat”).

P. Krzyżaniak przygotowuje pliki z rekordami nowymi i poprawionymi dla użytkowników i umieszcza je na ftp, skąd mogą być pobrane do baz lokalnych i do NUKat (pliki: rekordy nowe – mn2004MMDD, rekordy poprawione - mp2004mmDD) i do innych bibliotek nie współpracujących z NUKat.

Rekordy , których kopie przesłano/pobrano do NUKat będą w bazie w Poznaniu znaczone, żeby ich ponownie nie wysyłać.

Okresowo pomiędzy NUKat a Kartoteką uruchamiane będą programy sprawdzające liczbę wygenerowanych przez Kartotekę/przejętych przez NUKat rekordów oraz aktualność modyfikacji (porównanie dat modyfikacji).

W najbliższym czasie Pani A. Hallay i Pan P. Krzyżaniak przeprowadzą stosowne testy dotyczące przepływu danych (na próbie rekordów o różnym stopniu złożoności i wzajemnych powiązań).

4. Rekordy zaznaczone w Kartotece w Poznaniu do wysłania (nowe i poprawione) będą widoczne w NUKat na drugi dzień. Hasła główne rekordów wykorzystywane będą przez katalogujących przedmiotowo do umieszczania w rekordach bibliograficznych w polach 6XX (drugi wskaźnik - wartość = 2). Wgranie pliku z rekordami poprawionymi spowoduje automatyczne nadpisanie rekordu khw w NUKat poprawioną wersją rekordu otrzymaną z Kartoteki z Poznania, jeżeli oba te rekordy mają ten sam numer kontrolny w polu 010. Poprawienie rekordu khw dla danego hasła (a dokładniej poprawienie hasła głównego w rekordzie khw) spowoduje poprawienie zawartości pól 6XX w rekordach bibliograficznych, w których użyto danego hasła. Modyfikacje te automatycznie zostaną naniesione w odpowiednich rekordach khw i bibliograficznych w bibliotekach, które współpracują z NUKat.

5. Aktualizacja Kartoteki MeSH w Poznaniu do wersji 2005 zostanie przeprowadzona w styczniu 2005 r. Modyfikacja Kartoteki w Poznaniu spowoduje automatycznie modyfikację rekordów wykorzystanych w poszczególnych bibliotekach współpracujących bezpośrednio z Kartoteką oraz w NUKat i dalej - w bibliotekach współpracujących z katalogiem centralnym. W określonych przypadkach (scalenie dwóch rekordów khw, rozdzielenie jednego rekordu na dwa, itp.) konieczna będzie modyfikacja ręczna – lista rekordów do ręcznej modyfikacji zostanie przekazana bibliotekom przez p. Piotra Krzyżaniaka.

II dzień Warsztatów - plan spotkania :

1. Co dalej ? Możliwe scenariusze rozwiązań organizacyjnych i finansowych dla dalszej współpracy – dyskusja okrągłego stołu
2. Zamknięcie warsztatów

Ad 1

Wystąpienie i prezentacja A. Urygi na temat perspektyw, rozwiązań organizacyjnych i finansowych aspektów umowy konsorcyjnej.

Dyskusja :

Pani A. Piotrowicz : Wobec wcześniejszych niepowodzeń projektu trzeba rozważyć utworzenie konsorcjum, jednak w polskim ustawodawstwie tylko fundacja ma osobowość prawną. Biblioteki współpracują na różnych polach, które fundacja mogłaby objąć. Porozumienie lub konsorcjum jest nieformalne. Głównym problemem są finanse, należy więc szukać wszelkich form finansowania zewnętrznego.

Pani M. Burchard :

Na podstawie doświadczeń finansowania NUKAT można powiedzieć, że przyszła organizacja, którą zawiążą biblioteki medyczne powinna być podwiązana do ministerstw, a nie do uczelni.

Pani A. Uryga : Formuła konsorcjum jest często spotykana w dokumentach UE lub PHARE. Powstanie konsorcjum nie zamyka drogi do tworzenia fundacji.

Pani A. Piotrowicz : Wniosek o udostępnienie kartoteki w formie słownika, okrojonej do pewnego zbioru jako odpowiedź na potrzeby środowiska medycznego. Pozwoliłoby to również zebrać uwagi krytyczne od specjalistów.

Wielu obecnych na spotkaniu uczestników wyraziło aprobatę dla tego wniosku, budzi on jednak wątpliwości w środowisku krakowskim. Po dyskusji pani A. Piotrowicz zaproponowała przygotowanie wersji demo, aby jeszcze raz rozważyć tę sprawę w bibliotekach.

Na zakończenie A. Uryga zasygnalizowała problem klasyfikacji zbiorów medycznych, którą podjęto w BM CM UJ.

Podziękowania dla gości i organizatorów.

Zakończenie Warsztatów.